

КМЕТСТВО с. ЛИТАКОВО, ОБЩИНА БОТЕВГРАД

с.Литаково, пл. „Свобода” № 1, тел.07138/2040, e-mail: kmetstvo_litakovo@botevgrad.org; litakovo_kmetstvo@abv.bg

ДО

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

БОТЕВГРАД

ВХ.№0811-17/20.11.2024 г.

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ЗА СОЦИАЛНО – ИКОНОМИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ НА СЕЛО ЛИТАКОВО

Кратка географско – историческа справка

Село Литаково е едно от най-старите селища в Ботевградската котловина. Разположено е в югозападната ѝ част, в полите на Стара планина, на 11 км. от Общинския център Ботевград.

Селището е възникнало върху руините на старо тракийско селище. С течение на годините се създават две нови селища - Рударе и Разпопово. В широките ханове на Разпопово отсядат вестоносците на Търновград за Сердика.

След падането под османско иго селището не просъществувало много време и било съсипано от турците.

Колкото жители на това село са останали живи, след нападението на кърджалиите, наречени кесиджии, се разпръснали на различни страни. Тогава Люто войвода дошъл и заселил селото. Нарекъл го на свое име: “Лютаково” - на мястото на древното село Разпопово. Век по-късно една езикова транскрипция го превръща в Литаково.

На 16.12.1877 г. Литаково е освободено от турско робство. Литаковци участват последователно в Балканската война, Междусъюзническата, Първата и Втората световна войни. В центъра на селото има два паметника с имената на загиналите във войните и бюст паметник на Апостола на свободата. В мемориалния комплекс „Братска могила” са намират гробовете на майор Томпсън, Ник Монро, Кенк Алек Скот, Ванюша Червеноармееца, Кларк - канадски офицер и др. Братската могила е втората по големина и е интернационална в България, открита през 1969 г. В седем гробници са погребани и лежат тленните останки на 72-ма партизани и ятаци от с. Литаково, от района и други селища на страната.

Село Литаково е с площ от 70,8 km², с надморска височина 410 м. Населението наброява 1831 души.

Просветна и образователна дейност

Детска Градина „Здравец“.

Предучилищно възпитание в с. Литаково е имало още през 1950-1955г. В началото е било в частни къщи, по късно от 1960 г. е имало лятна детска градина в сградата на Начален етап в селото. През 1969 г. в средата на селото е открита новопостроена сграда за детска градина. През тази учебна година детското заведение функционира с три групи и 73 деца. През последните няколко години настъпиха съществени промени във вътрешния и външен облик на детската градина.

Основно училище „Васил Левски“

Началното училище в с. Литаково е открито през 1828г. с една паралелка, което носи името на „Васил Левски“.

На 01.09.1911г. се открива Прогимназията, която е била районна за селата: Литаково, Новачене, Гурково, Радотина, Рашково и Краево, с името на „Христо Ботев“. През 2008 г. двете училища се обединяват в едно, носещо името на „Васил Левски“.

Училището разполага с две сгради, които са в добро състояние, състоящи се от 7 класни стаи, 6 кабинета от които: 2 ресурсни, 2 методически и 2 компютърни; 1 стая приспособена за физкултурен салон. То е единственото средищно училище в Община Ботевград.

През учебната 2023/2024г. в него се обучават 110 ученика на дневна форма на обучение, 10 ученика са пътуващи от съседните села: Радотина, Рашково и Краево.

Култура

Читалище „Светлина“

На 02.02.1900 г. е взето решение за основаване на библиотека „Развитие“. Дейността е голяма. След войната на 08.01.1922г. след общо събрание се възобновява дружеството под името „Светлина“, което развива активна културно-масова дейност. На 09.08.1958г. започва строителството на читалищен дом, който е завършен и открит на 09.09.1963г. Четири месеца преди откриването му започва да функционира стационарно кино.

Читалището в с. Литаково е основен културен център, с богата дейност. То организира чествания и празници, свързани с местния и национален календар. Към читалището има самодейни състави: Танцов състав за народни танци, Духова музика, Певческа група и др. То работи съвместно с Кметството, ДГ „Здравец“, Основно училище „Васил Левски“ и Пенсионерския клуб. Литаковската духовна музика е известна не само в селото и общината, но и в национален мащаб.

Пенсионерският клуб в Литаково, е средище на интересни срещи и привлекателно място за млади и стари, там винаги се организират: тържества по различни поводи; екскурзии в страната и чужбина, когато е възможно и други мероприятия.

Вяра

Старите селища Разпопово и Рударе съзидат каменна църква – „Свети Николай”. След набезите на турците храмът бил унищожен. Със султански ферман се възстановява църквата „Свети Николай”. За две години и половина църквата е построена от уста Никола от Мирково.

Църквата е разположена на около декар и половина, с каменна ограда и двукатна сграда. Камбанарията е построена след Освобождението, а камбаните са доставени от Виена. Тя е в страни от сградата на църквата и е висока около 15 метра. В района на църковния комплекс са погребани Ботеви четници. В църквата редовно се извършват богослужения и православни обреди.

В с. Литаково има изградени много параклиси, почитани и до днес от населението.

Административно обслужване

Основната дейност на Кметството е бързо и качествено обслужване на населението, в това число извършване на административни, счетоводни и технически услуги. Служба АПОН извършва адресна регистрация, нотариални заверки, работа с НБД, към счетоводните дейности са включени и събирането на местни данъци и такси. Техническите услуги включват, както обслужване на Литаково, така и на селата Радотина, Рашково и Краево.

Здравеопазване и социална политика

В с. Литаково има построен Здравен дом, в който има всичко необходимо за обслужване на населението, работи аптеката, която е частна собственост. За по-голямата част от хората на селото се грижат доктор Накова и доктор Пламен Димитров. Те обаче приемат пациентите си в кабинетите си в общинската болница в Ботевград.

През 2022г. беше отворен и кабинет по дентална медицина.

Социалните работници на ДСП, отговарящи за Литаково, посещават селото по график.

Всекидневно в село Литаково, се раздава топъл обяд на нуждаещи се жители.

Поминък и трудова заетост

Село Литаково се намира в полите на Стара планина и това предразполага развитието на дърводобива в района. В момента има фирми, които добиват дърва за огрев. Основно в тях работят жители на Литаково. На територията на селото работят още: завод „ОКТО – 7”, Телен цех на фирма „Искър – 2000“, Транспортна фирма, Строително – транспортна фирма, търговски обекти /девет магазини за хранителни стоки, магазини за облекло и стоки за бита, железария, заведения – сладкарница и кафета, фурна за производство на тестени изделия/, в които работят

хора от селото. Много от жителите работят в големите фирми на територията на гр. Ботевград, а тези които се занимават със строителство, са предимно в София. В землището на село Литаково е добре развито животновъдството и земеделието.

Спорт

Към настоящия момент спортната дейност в Литаково се развива на добро ниво, тъй като в селото вече има изградена спортна площадка, оборудвана с необходимите за целта спортни уреди.

В селото в момента има изградени три Детски площадки с кътове за отдых.

Свършено до момента

1. Газифициране на сградата на кметство Литаково.
2. Монтиране на нова автобусна спирка.
3. Изграден водопровод на ул.“Боговина“ от о.т. 88 до о.т.91
4. Частично асфалтиране на ул.“Писана“, ул.Боговина, ул.Иван Вазов, ул. Юрий Гагарин, ул. 6-ти септември, ул. Гено Люташки, и цялостно асфалтиране на ул. Воденицата и ул. Младен Пеюв.
5. Ремонт на покрива на сградата на училище Васил Левски – прогимназиален етап
6. Ремонт на санитарният възел на училище Васил Левски –начален етап и изграждане на спортна площадка.
7. Ремонт на покрива на обреден дом в гробищния парк.
8. Ремонт на оградата на гробищният парк.
9. Почистване и ограждане на терена на здравен дом в с. Литаково.
10. Монтиране на съоръжения в двора на ДГ „Здравец“
- 11.Почистване на част от коритото на р. Боговина.
12. Сметосъбирането на с. Литаково се извършва регулярно по установен график.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

При разработване на програмата за строително-ремонтни дейности на Община Ботевград, за 2025г. за кметство Литаково е необходимо да бъде предвидено следното:

1. Пускане в експлоатация на пречиствателната станция, след смяна на водопровода.
2. Почистване коритата на река „Боговина“ и река „Писана“ което е належащо.
3. Саниране на НЧ „Светлина 1900“, отоплителна инсталация, подмяна на ел. инсталацията и противопожарни кранове – по предписание на пожарната.
4. Ремонт на фасадата на Основно училище „Васил Левски“ – сградата на начален етап и изграждане на физкултурен салон.
5. Асфалтиране на улици.
6. Ремонт на покрива на Здравен дом.

- 7 Подмяна на водопровод на улици, които не са били включени в проекта изпълнен от фирма „ВЕРА СТРОЙ”.
- 8 Изграждане на канализация по улици.

Във връзка с горното, и на основание, чл.21, ал.1, т. 23 от Закона за местното самоуправление и местната администрация ЗМСМА, предлагам на Общински съвет - Ботевград да вземе следното:

Р Е Ш Е Н И Е:

Приема представената информация за социално – икономическото развитие на село Литаково

С уважение,

Пешо Петков

Кмет на с. Литаково

ГУРКОВО, ОБЩИНА БОТЕВГРАД, ОБЛ. СОФИЙСКА

с. Гурково -2145 тел.07136/2465

вх.№0811-13/2024 г

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
ГР.БОТЕВГРАД

ИНФОРМАЦИЯ ЗА

СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО СЪСТОЯНИЕ

НА КМЕТСТВО С.ГУРКОВО, ОБЩ.БОТЕВГРАД, ОБЛ.СОФИЙСКА

Гурково е едно от китните села в Община Ботевград. Землището му е разположено в Ботевградската котловина на 12 км. северозападно от Ботевград в равнинен и плодороден район. На запад от него се издигат върховете на „Брезовица“ и „Ръжана“-част от Западна Стара планина, на юг-„Мачово бърдо“, на север-„Госкьовица“ и на изток „Колачевица“. През селото минават реките „Рударка“, „Милкьовица“, „Сухи дол“ и „Боговина“.

Землището на с.Гурково е 18915 дек. ,от които 12184 дек. земеделски фонд ,5943 дек. горски фонд и 635 дек.-регулационен план. Построените сгради са над 320 бр. ,които в момента се обитават от 170 домакинства.

Жителите на селото към 31.10.2024 година наброяват:

- По постоянен адрес - 169 жители
- По настоящ адрес - 210 жители

Релефът общо е равнинно хълмист. Намира се на 370 м. надморска височина. Климатът е умерено-континентален, зимата продължителна, обикновено студена и с много снеговалежи, лятото е сухо и горещо. Пролетта е къса ,сравнително студена и ветровита ,а есента продължителна и топла .Климатът, както и добрите почви, са благоприятни на селското стопанство и особено на зърнените култури.

Според предания старото селище Рударе се е намирало между селата Гурково и Новачене ,в местността „Понгъово поле“ до брега на река „Боговина“. В района на селото от античността и до днес са запазени две надгробни могили в местността „Андреев мекаш“ и „Кунова ливада“. Поради кърджалийските нападения през османското владичество част от населението му се премества на територията на днешното село. В него се заселват дошлите от Анадола юруци/уруци/,/пастири/.Те притежават най плодородната земя, като осъществяват контрол върху района, а имотите си предоставят на изполица на малкото живеещи българи .В западните османски регистри селото се споменава под името Юруците или Уруците.

През 1860 година е отворено училище за българското население, което се е посещавало в частни къщи.

Българското население изживява ужасите от преследването и разгрома на Ботевите четници, в селото са донесени две побити глави които българите са откупили и скрили в двора на църквата. Днес главите на Ботевите четници се съхраняват в библиотеката в сградата на Кметството в обособена музейна част.

След Освобождението, съгласно Берлинския договор, турското население, което е многобройно, продава имотите си и напуска. Останалите българи в старото селище също се преместват в Уруците и селото се запазва българско, каквото е и до днес.

От благодарност към руските освободители жителите през 1884 година преименуват името на селото на ген. Гурко - Гурково.

В края на 1900 год. започва и строежа на църковния храм “Св.Иван Рилски“. През 1918 год. група младежи основават културно-просветно дружество “Развитие“, а през 1927 год. - читалище „Просвета“ с библиотека, в която се водят беседи на здравни, стопански, исторически, географски и др. теми. През 1934 год. е построено ново двуетажно училище. В края на 70 години жителите на селото са наброявали 859 човека. През 1972 год. месното училище се закрива и преобразува в Дом за деца без родители. Домът за деца лишени от родителска грижа е закрит със заповед №1279/08.12.2016г.от Агенция за Социално подпомагане. Спечелен е проект за преустройство и промяна на предназначението на Дом за деца в Социален дом за стари хора. Тогава ще бъдат открити нови работни места.

В края на осемдесетте години жителите на селото намаляват на половината. В продължение на десетилетия в с.Гурково е развивана значителна културно-просветна дейност.

Основен поминък на хората през годините са земеделието и животновъдството. В бившето ТКЗС са засадани и отглеждани зеленчукови и овощни насаждения. Отглеждани са едър рогат добитък, биволи и овце.

На територията на селото през 1981 год е изграден цех “Зебра“ за шиене и обработка на гумени изделия. Наетите на работа лица са около 80 човека. След 1993г. същият е приватизиран и закрит. През 2021 год. цехът е закупен от ф-ма “ДЖАМБО СВ“ООД за производствено-складова база.

Жителите в трудоспособна възраст пътуват до Ботевград и там упражняват трудова дейност.

Всички деца след 1972 год. пътуват за да получат образование в различни училища на територията на Община Ботевград. Учениците използват карти за безплатен транспорт до Ботевград.

В момента на територията на с.Гурково, общ.Ботевград функционира:

- 1.Кметство.
- 2.Читалище „Просвета 1927“.
3. Поща.
- 4.Църква „Св.Иван Рилски Чудотворец“.
- 5.Мандра за преработка на мляко.
- 6.Силоз за инертни материали.
- 7.Хранителен магазин на РПК.
- 8.Ф-ма „МАП 89“ЕООД
- 9.Ф-ма ма “ДЖАМБО СВ“ООД .
- 10.ЕТ „ИН-ЦЕ “ЕООД
- 11.ЕТ “ТИ ЕС ВИ-Цветелин Маринов“
- 12.Ферми за едър рогат добитък-4 бр. земеделски стопани.
- 13.Ферми за овци и кози-2 бр. земеделски стопани.

Кметството е построено през 1984 година-двуетажна сграда в центъра на селото. На първия етаж се помещават: поща, лекарски кабинет, пенсионерски клуб, склад, санитарни помещения и кабинет. На втория етаж се помещава библиотека, голям салон, 3 бр. кабинети, склад, стая за настаняване на пострадали от бедствия и аварии и санитарни помещения. Отоплението на сградата е на ток.

Единственото помещение Пенсионерският клуб се отоплява с изградена отоплителна система работеща на природен газ. В пенсионерския клуб редовно се организират събития свързани със социалният и обществен живот. Възрастните жители се срещат, отбелязват различни празници. Организират екскурзии до различни точки на страната и чужбина. Пенсионерите използват карти за безплатен транспорт до Ботевград. През годините различен брой социално-слаби жители на селото получават помощ изразяваща се в подпомагане с хранителни продукти. 10 броя жители в селото са на социално подпомагане по -проект “Топъл обяд“ спечелен от Община Ботевград.

Населението се обслужва от Кмет, който съвместява и функциите на служба ГРАО. Техническото обслужване се извършва извън населеното място от служба /ТСУ/в Кметство с.Новачене , общ.Ботевград.

Читалище „Просвета 1927“се помещава в сградата на Кметството. Библиотеката разполага с 5000 тома разнообразна литература. Обслужва се от назначен на половин щат техн. организатор. Големият салон е направен ремонт, но е без отопление.

За обслужване от личен лекар и закупуване на лекарства жителите пътуват до Ботевград.

Пощенската станция работи 4 часа. Жителите ползват услугата за получаване на пенсии, плащане на битови сметки/ток, вода, телефон, кабелна телевизия и др./.

Църквата „Св. Иван Рилски Чудотворец“ се намира над сградата на Кметството в центъра на селото. През годините е съхранявала християнската вяра и народни традиции. Храмът се отваря за празници и църковни обреди. Църквата се нуждае от ремонт на купола/камбанария/и подмяна на оградата. В селото с даване на курбан се отбелязват празниците „Гергьовден“ ,“Петровден“ ,“Илинден“, „Богородица“.

Мандрата за преработка на мляко работи повече от над 15 години. Произвежда кисело мляко, сирене ,кашкавал и извара .Работят 4 човека.

Хранителния магазин се обслужва от 1 бр. наш жител. Магазинът е добре зареден и задоволява търсенето на жителите.

Сградата на Ф-ма „МАП 89“ЕООД се намира в началото на ул.“Христо Ботев“ –бързо развиваща се фирма в сферата на индустриалните подови настилки. Предлага изпълнение на богата гама от подови системи.

Дейността на Ф-ма ЕТ „ИН-ЦЕ “ЕООД е извършване на земни работи/изкоп с багер, строителна и ремонтна дейност, почистване на градини, озеленяване, правене на горски пътища, изкопаване на кладенци и др./.

Дейността на Ф-ма ЕТ “ТИ ЕС ВИ- Цветелин Маринов“ е извършване ремонт на техника/резачки ,косачки, тримери и др./. Намира се в центъра на селото ул.“Генерал Гурко“

Сградата на Ф-ма “ДЖАМБО СВ“ООД-е предназначена за производствено-складова база. Намира се в началото на ул.“Христо Ботев“.

Фермите за животни са разположени предимно на територията на бившето ТКЗС и извън селото. Има разположени и в селото. Обслужват се предимно от семействата. Заетите в този вид дейност са около -15 човека.

Обработваемата земя се засява от фирма „Молтен и Сие“ и регистрираните „Земеделски производители“ от селото.

Тази година през месец ноември все възстанови и проведе традиционния фолклорен събор от Събитиен календар на Община Ботевград в с.Гурково, който внесе много настроение, колорит, автентичност и българщина в празничната обстановка.

ИНФРАСТРУКТОРА И СОЦИАЛНО БИТОВИ УСЛОВИЯ:

Почти всички улици имат асфалтова настилка и са оборудвани с улично осветление. Необходими са поне още 10 бр. осветителни тела за поставяне на някои крайни точки на селото.

След голямото наводнение се направи изкърпване на уличната мрежа в цялото селото и цялостно асфалтиране на улиците “Ботевата чета“, “Градина ,“Синчец“ и „Зора“ на обща стойност 63880 лева.

Направи се частично изкърпване и полагане на асфалт от Асфалтна база с.Литаково до с.Гурково и от с.Гурково до с.Новачене на обща стойност 6300 лева.

Извършва се регулярна поддръжка на пътя лятно и зимно.
В момента в селото без асфалтово покритие частично или цялостно са ул.“Рударка“,“Орхидея“ и „8-ми март“

Водоснабдяването с питейна вода е добро. Има изградени 2 бр. водни резервоара. Водохващането е от река „Милкьовица“. Допълнително има изградено трасе от с.Литаково за водоснабдяване от язовир “Бебреш“ при недостиг на водоподаване през летните месеци. Системата се поддържа от „ВиК Бебреш“ ЕООД Ботевград. Възникналите аварии се отстраняват бързо.

Канализация за отпадни води е изградена на около 70 % в селото. През 2024 година се направи изграждане на канализация за отпадни води на улиците “Градина”, “Синчец“, „Зора“ ,и направа на 4-ри броя ревизионни шахти на обща стойност 67309 лева.

Битовите отпадъци се събират редовно и по график , обслужването се извършва от Общинско предприятие БКС гр.Ботевград.

Предстои процес на изпълнение до края на годината почистване от наводнението на дере в местността „Сухи дол“.

Престои процес на изпълнение за извършване цялостен ремонт на покрива на Училищната сграда в селото.

През последните години има засилен интерес към закупуване на имоти в населеното място.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ,НА ЖИТЕЛИТЕ В С.ГУРКОВО,ОБЩ.БОТЕВГРАД.

Да се предвиди в бъдеще:

Изграждане на битова канализация за отпадни води в останалата част от селото където няма - ул.“Рударка“и ул.“Добрава“.

Ремонт площадното пространство в центъра на селото.

Подмяна на стара водопроводна мрежа в селото.

Полагане на асфалтова настилка на неасфалтираните улици в селото .

Ремонт на купола/камбанария/и направа оградата на църковен храм “Св.Иван Рилски -Чудотворец“.

Изграждане на спортна площадка с комбинирано футболно и баскетболно игрище на отреден терен ул.“3-ти март“ в с.Гурково .

УВАЖАЕМИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ

Във връзка с гореизложеното предлагам на Об С Ботевград на основание чл.21уал.1,т.23 от ЗМСМА да вземе следното решение:

1.Приема информацията за социално-икономическото състояние на кметство с.Гурково, общ.Ботевград,обл.Софийска.

Генка Йотова
Кмет с.Гурково